

Черевко А. В., Павлушина Л. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПСИХОЛОГІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ

Однією з найскладніших проблем менеджменту завжди є людські відносини. Де б людина не працювала, вона завжди буде в світі управління, яке б положення не займала. Психологія вивчає закономірності і діяльність психіки у людини, її поведінку. Знання про людину є необхідними для висококваліфікованого менеджера. Також психологія потрібна в менеджменті для змістового аналізу всіх видів людської діяльності, вивчення їх загальної будови і структурних елементів.

«Психологія управління – галузь психологічної науки, що вивчає роль людського фактору у менеджменті, оптимальний розподіл професійних і соціальних ролей у колективі, лідерство й керівництво, процеси інтеграції та зміщення відносин у колективі, соціально-психологічні якості менеджера й працівника, механізм психологічної взаємодії між ними, причини стресів і способи їх уникання» [1].

Основне завдання психології менеджменту – аналіз і використання психологічних умов і особливостей управлінської діяльності з метою підвищення ефективності та якості роботи самого менеджера і керованих ним працівників фірми.

Об'єктом є люди, діяльність яких орієнтована на корпоративно корисні цілі.

Предметом дослідження психології менеджменту є сукупність психічних явищ і відношень в організації. Функції психології управління наведено на рис. 1.

1. Пізнавальна – вивчення особливостей управління як професійної діяльності.
2. Оціочна – виявлення співвідношення системи управління соціальним очікуванням, тенденціям суспільства.
3. Прогностична – направлена на виявлення бажаних змін в управлінні.

4. Навчальна – поширення знань про управління через систему навчальних закладів.

Рис. 1. Функції психології управління

Задачами управління є:

1. Психологічний аналіз діяльності керівництва. Керівник має виконувати свою роботу усвідомлено, аналізуючи діяльність.
2. Вивчення механізмів психічної регуляції. Потрібне для прийняття вірних рішень в нормальніх та складних умовах.
3. Дослідження лідерства. Вироблення лідерських рис, необхідних керівникам.
4. Практичне застосування психологічних знань в управлінських процесах. Вирішення конфліктів, регуляція мікроклімату.
5. Дослідження групової взаємодії. Необхідне для дослідження мікроклімату.
6. Вивчення способів і механізмів мотивації. Спонукання співробітників для досягнення цілей.

Метод дослідження психології управління – «спосіб, шлях одержання необхідної інформації про психологічні явища у сфері праці й управління, психологічні особливості управлінської діяльності та учасників управлінського процесу» [3].

Методи дослідження:

- загальнонаукові (до цього методу відносяться: теоретичний аналіз і синтез; порівняння і класифікація; моделювання та ін.);

- психологічні методи вивчення особистості в системі управління(ці методи вивчаються в дисциплінах: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Психологія особистості»;
- соціально-психологічні методи вивчення груп (біографічний метод, контент-аналіз);
- методи психологічного аналізу управлінської діяльності(цей метод передбачає дослідження сукупності дій, результатів праці людини).

Психологія управління як наука і практика покликана забезпечити психологічну підготовку менеджерів, сформувати або розвинути їх психологічну управлінську культуру, створити необхідні передумови для теоретичного розуміння і практичного застосування найважливіших проблем сфери управління.

Список використаних джерел:

1. КарповА.В. Психология менеджмента: учеб. пособ. / А. В. Карпов. – М.: Гардарики, 1999. – 584 с.
2. А.В. Управленческая психология: учебник / А.В.Морозов. – М.: Академ. проект; Фонд «Мир», 2008. – 288 с.
3. Психологія управління: курс лекцій для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030103 «Практична психологія» / укладач О.С. Юрков. – Мукачево: МДУ, 2017. – 179 с.